

Muisti- ja aivoterveys

Aivoterveys on tärkeä osa kokonaisvaltaista hyvinvointia. Hyvinvoivat aivot tukevat muistia, ajattelua ja toimintakykyä. Aivoterveyttä voi tukea päivittäisillä valinnoilla, kuten säännöllisellä ateriatytmillä, monipuolisella ruokavaliolla ja riittäväällä unella. Liikunta parantaa verenkiertoa ja aivojen hapensaantia, mikä edistää muistin toimintaa. Myös mielen hyvinvointi ja sosiaaliset suhteet, kuten ystävien kanssa vietetty aika, ovat tärkeitä aivojen terveydelle. Pienillä muutoksilla arjessa voimme vaikuttaa aivoterveyteemme ja muistiimme positiivisesti.

Vaikka emme voi vaikuttaa kaikkeen, kuten sattumaan tai perintötekijöihin, voimme omilla elintavoillamme tukea aivojen terveyttä ja parantaa elämänlaatua. Jos sinulla on muistiin tai aivoterveyteen vaikuttavia sairauksia tai vammoja, hyvinvointia tukevat valinnat ovat edelleen tärkeitä osana kokonaisvaltaista hoitoa. Hyvät elintavat voivat hidastaa oireiden etenemistä, tuoda lisää vireyttä arkeen ja tukea jaksamista. Jokainen pieni teko kohti terveempiä elämäntapoja on askel kohti parempaa aivoterveyttä ja hyvinvointia.

VINKKINÄ!

1. Liiku eri tavalla:

- Kokeile kävellä uutta reittiä tai uutta jumppaa kotona.

2. Herätä muistot eloon:

- Katso vanhoja valokuvia ja muistele hyviä hetkiä.

3. Aivot kaipaavat uutta:

- Opettele päivittäin jokin uusi sana tai pieni tieto, esim. wikipediasta tai uutisista.

4. Väriterapiaa lautaselle:

- Lisää aterialle jotain värikästä – esim. marjoja, vihanneksia tai hedelmiä.

5. Anna aivoille lepoa hetki:

- Sulje silmät hetkeksi ja keskity rauhalliseen hengitykseen viiden minuutin ajan.

6. Sosiaaliset yhteydet piristävät:

- Soita tai lähetä viesti ystävälle tai sukulaiselle.

7. Aivojumppaa arjessa:

- Tee jokin tuttu arkiaskare eri tavalla – esim. harjaa hampaat vastakkaisella kädellä!

8. Luonnosta voimaa:

- Vietä hetki luonnossa ja huomioi pienet yksityiskohdat.

9. Musiikki muistin tukena:

- Kuuntele lempimusiikkiasi tai etsi uusi kappale, joka saa hyvälle tuulelle.

10. Nauru on parasta lääkettä:

- Katso tai lue jotain, mikä saa sinut nauramaan.

MUISTI- JA AIVOTERVEYS

Ympyröi millaisia muistikeinoja olet käyttänyt
ja alleviivaa mitä haluaisit kokeilla:

kalenteri

**muistivihko,
muistiinpanot**

muistilaput

ostoslista

tehtävälistat

muistutukset, hälytykset
(puhelin, kello, ajastin)

**WhatsApp- tai
tekstiviesti itselle
muistutuksena**

kertaaminen

asia näkyvälle paikalle
muistuttamaan tehtävästä

muistisäännöt
(riimit, lyhenteet...)

**keskittyminen yhteen
asiaan kerrallaan**

mielleyhtymät
(yhdistää asian
johonkin tuttuun)

tarinan keksiminen
muistettavalle asialle

**keskustelut ja asian
kertominen muille**
(vahvistamaan muistijälkeä)

**ääneen lukeminen,
kirjoittaminen**

muistipalatsi
(kuvittele muistettavat
asiat tuttuihin huoneisiin)

ryhmittely
(esim. numerot sarjoihin)

rutiinit ja toisto
(esim. puhelin tai avaimet
samaa paikkaan)

Mihin muisti- ja aivoterveyttä tukeviin valintoihisi olet tyytyväinen?

Rastita alla olevista vaihtoehdoista.

☐ säännöllinen ateriarytmi	☐ pidän huolta mielialastani
☐ monipuolinen ja ravinteikas ruokavalio	☐ vietän aikaa luonnossa tai ulkoilmassa
☐ riittävä veden juonti päivän aikana	☐ pidän yhteyttä ystäviin ja läheisiin
☐ huolehdin riittävästä unesta	☐ mielen virkistys (esim. uuden oppiminen)
☐ pidän taukoja ja lepään tarvittaessa	☐ harrastan itselle tärkeitä asioita
☐ liikun säännöllisesti (esim. kävely, jumppa)	☐ teen luovia asioita (esim. käsityöt, musiikki)
☐ huolehdin lihaskunnostani	☐ pidän yllä iloa ja huumoria
☐ aktiivinen arki (esim. kotityöt, puutarha)	☐ keskityn myönteisyyteen ja kiitollisuuteen
☐ suojaan päätäni ja ehkäisen kaatumisia	☐ suunnittelen päivän/viikon etukäteen
☐ vältän tupakointia ja alkoholin käyttöä	☐ pidän yllä rutiineja ja päivärytmiä
☐ sairaudet hyvässä hoitotasapainossa	☐ aivojen aktivoimiseksi teen välillä toisin
☐ yritän saada stressin hallintaan	☐ riittävästi omaa aikaa

MUISTI- JA AIVOTERVEYS

Mihin muisti- ja aivoterveyttä tukeviin elintapoihin tai arjen valintoihin haluaisit kiinnittää parempaa huomiota?

Jos koet tarvetta muutokseen, kirjaa tähän muisti- ja aivoterveyteesi liittyvä tavoite tai muutostoive.

Tarkastele tavoitettasi ja mieti, mikä olisi ensimmäinen konkreettinen askel sen saavuttamiseksi.

Valitse jokin pieni, arjessa helposti toteutettava teko, joka tukee muisti- ja aivoterveyttäsi.